

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՎՃՌԱԲԵԿ ԴԱՏԱՐԱՆԻ ՆԱԽԱԳԱՀ

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

ԵՆԹԱԿԱՅՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՎԵՃԸ ԼՈՒԾԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

7 դեկտեմբերի 2022 թվական

ք. Երևան

ուսումնասիրելով ըստ հայցի՝ Արտյոմ Սեդրակյանի ընդդեմ ՀՀ ոստիկանության, երրորդ անձ՝ ՀՀ ֆինանսների նախարարություն՝ հարկադիր պարապուրդի հետևանքով չվճարված աշխատավարձի վճարման պահանջի մասին թիվ ՀԿԴ/0048/02/22 (ՎԴ/6636/05/21) քաղաքացիական գործի ենթակայությունը որոշելու նպատակով այն Վճռաբեկ դատարանի նախագահին ուղարկելու վերաբերյալ ՀՀ հակակոռուպցիոն դատարանի՝ 2022 թվականի նոյեմբերի 28-ի որոշումը,

Պ Ա Ր Զ Ե Ց Ի

Գործի դատավարական նախապատմությունը.

1. Արտյոմ Սեդրակյանը (այսուհետ նաև՝ Հայցվոր) 2021 թվականի հունիսի 10-ին հայցադիմում է ներկայացրել ՀՀ Վարչական դատարան՝ ընդդեմ ՀՀ ոստիկանության (այսուհետ նաև՝ Պատասխանող), որով պահանջել է պարտավորեցնել պատասխանողին վճարել իրեն հասանելիք գումարները՝ 15.050.148 ՀՀ դրամ (12.607.698 ՀՀ դրամը՝ որպես հարկադիր պարապուրդի հետևանքով չվճարված աշխատավարձի գումար, 2.442.450 ՀՀ դրամը՝ որպես չօգտագործված արձակուրդի համար հասանելիք արձակուրդային և

միանվագ արձակուրդային վճար), դրա նկատմամբ հաշվարկված՝ վճարման ենթակա բանկային տոկոսները՝ 3.612.036 ՀՀ դրամի չափով՝ դրանց հաշվարկը շարունակելով մինչև պարտավորության փաստացի կատարումը:

2. ՀՀ Վարչական դատարանի՝ 2021 թվականի հունիսի 17-ի որոշմամբ հայց ներկայացնելու բաց թողնված դատավարական ժամկետը համարվել է հարգելի ու վերականգնվել է, և հայցադիմումն ընդունվել է վարույթ:

3. ՀՀ Վարչական դատարանի՝ 2022 թվականի փետրվարի 28-ի որոշմամբ հայցադիմումը վերահասցեագրվել է Երևան քաղաքի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարան:

4. Երևան քաղաքի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանի՝ 2022 թվականի ապրիլի 11-ի որոշմամբ գործի ենթակայությունը որոշելու նպատակով այն ուղարկվել է ՀՀ Վճռաբեկ դատարանի նախագահին:

5. ՀՀ Վճռաբեկ դատարանի նախագահի՝ 2022 թվականի ապրիլի 20-ի որոշմամբ արձանագրվել է, որ թիվ ՎԴ/6636/05/21 գործը ենթակա է Երևան քաղաքի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանին (այսուհետ նաև՝ Դատարան):

6. Դատարանի՝ 2022 թվականի մայիսի 11-ի որոշմամբ գործն ընդունվել է վարույթ:

7. Դատարանի՝ 2022 թվականի նոյեմբերի 9-ի որոշմամբ քաղաքացիական գործը հանձնվել է ՀՀ հակակոռուպցիոն դատարանի քննությանը:

8. 2022 թվականի նոյեմբերի 24-ին թիվ ՎԴ/6636/05/21 քաղաքացիական գործը ստացվել է ՀՀ հակակոռուպցիոն դատարանում, որին շնորհվել է ՀԿԴ/0048/02/22 համարը:

9. ՀՀ հակակոռուպցիոն դատարանի՝ 2022 թվականի նոյեմբերի 28-ի որոշմամբ քաղաքացիական գործի ենթակայությունը որոշելու նպատակով այն ուղարկվել է ՀՀ Վճռաբեկ դատարանի նախագահին:

10. Գործը ՀՀ Վճռաբեկ դատարանում ստացվել է 2022 թվականի նոյեմբերի 30-ին:

Ենթակայության վերաբերյալ վեճի լուծման համար էական նշանակություն ունեցող փաստական հանգամանքները.

11. 2021 թվականի հունիսի 10-ին դիմելով դատարան՝ Հայցվորը ներկայացրել է հարկադիր պարապուրդի հետևանքով չվճարված աշխատավարձի վճարման պահանջ՝

Հայցվորի նկատմամբ կայացված արդարացման դատավճիռն օրինական ուժի մեջ մտնելու հիմքով¹:

12. Հղում կատարելով «Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգիրք» ՀՀ սահմանադրական օրենքի 24-րդ հոդվածի 3-րդ մասին, 2021 թվականի ապրիլի 14-ին ընդունված՝ ««Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգիրք» սահմանադրական օրենքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» թիվ ՀՕ-331-Ն ՀՀ սահմանադրական օրենքի 19-րդ հոդվածի 19-րդ, 22-րդ, 23-րդ և 24-րդ մասերին, ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 25-րդ հոդվածի 3.1-ին մասին՝ Երևան քաղաքի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանը 2022 թվականի նոյեմբերի 9-ի որոշմամբ քաղաքացիական գործն ըստ ենթակայության ուղարկել է Հակակոռուպցիոն դատարան՝ այն պատճառաբանությամբ, որ սույն գործով ներկայացված պահանջի քննությունն անխուսափելիորեն առնչվում է Հայաստանի Հանրապետության գույքային շահերին²:

13. Հղում կատարելով «Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգիրք» ՀՀ սահմանադրական օրենքի 2-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 3-րդ կետին, 24-րդ հոդվածի 3-րդ մասին, ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 3-րդ հոդվածի 1-ին մասին, 41-րդ հոդվածի 1-ին մասին՝ Հակակոռուպցիոն դատարանը 2022 թվականի նոյեմբերի 28-ի որոշմամբ գտել է, որ սույն գործը ենթակա է Երևան քաղաքի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանին և այդ առնչությամբ դիմել է Վճռաբեկ դատարանի նախագահին՝ նշելով հետևալը. «(...) Արդյուն Գևորգի Սեդրակյանի կողմից ՀՀ ոստիկանության դեմ ներկայացված հայցապահանջը չի կարող որակվել որպես պետության գույքային շահի պաշտպանության վերաբերյալ հայց և ըստ այդմ՝ ենթակա չէ քննության ՀՀ հակակոռուպցիոն դատարանում հերկյալ պատճառաբանությամբ.

ա) ներկայացված հայցապահանջով հայցի օբյեկտը ոչ թե պետության գույքային շահն է, այլ մասնավոր անձին՝ ենթադրաբար հարուցման ենթակա գումարը,

բ) ներկայացված հայցապահանջով հայցի առարկան ոչ թե պետության գույքային շահի պաշտպանության պահանջն է, այլ մասնավոր անձի գույքային իրավունքների պաշտպանությունը, որն իրականացվել է պետական մարմնից հոգուր վերջինիս

¹ Տե՛ս քաղաքացիական գործը, հատոր 1, թերթեր 5-9:

² Տե՛ս քաղաքացիական գործը, հատոր 2, թերթեր 97-99:

հարկադիր պարապորդի հերևանքով չվճարված աշխատավարձի բռնագանձման պահանջ դարարան ներկայացնելու միջոցով,

գ) հայցապահանջը ներկայացված է ոչ թե դարախազության, այլ ֆիզիկական անձի կողմից:

Վերոգրյալի հաշվառմամբ, անկախ այն հանգամանքից, որ սույն գործով անուղղակիորեն կարող է շոշափվել պերության գույքային շահը, Դարարանը գրնում է, որ ներկայացված հայցապահանջը պերության գույքային շահի պաշտպանության վերաբերյալ հայց չէ, ենթակա չէ քննության ՀՀ հակակոռուպցիոն դարարանում, հերևարար քացակայել է գործը ՀՀ հակակոռուպցիոն դարարանին հանձնելու ենթակայության նախապայմանը»³:

Վճռաբեկ դատարանի նախագահի պատճառաբանությունները և եզրահանգումը.

14. Սույն գործով Վճռաբեկ դատարանի նախագահի առջև բարձրացված իրավական հարցը հետևյալն է. *հիմնավոր է արդյոք ՀՀ հակակոռուպցիոն դարարանի հերևությունն այն մասին, որ թիվ ՀԿԴ/0048/02/22 (ՎԴ/6636/05/21) քաղաքացիական գործն ըստ հայցի Արտյոմ Սեդրակյանի ընդդեմ ՀՀ ոստիկանության, երրորդ անձ՝ ՀՀ ֆինանսների նախարարություն՝ հարկադիր պարապորդի հերևանքով չվճարված աշխատավարձի վճարման պահանջի մասին, ենթակա է Երևան քաղաքի առաջին արյանի ընդհանուր իրավասության դարարանին:*

15. «Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգիրք» ՀՀ սահմանադրական օրենքի 2-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 3-րդ կետի համաձայն՝ «Մասնագիտացված դարարաններն են՝ (...) հակակոռուպցիոն դարարանը»:

«Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգիրք» ՀՀ սահմանադրական օրենքի 24-րդ հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ «Հակակոռուպցիոն դարարանին են ենթակա (...) քաղաքացիական դարավարության կարգով պերության գույքային և ոչ գույքային շահերի պաշտպանության հայցերով և «Ապօրինի ծագում ունեցող գույքի բռնագանձման մասին» օրենքի հիման վրա գույքի բռնագանձման հայցերով հարուցված քաղաքացիական գործերը (այսուհետ՝ հակակոռուպցիոն քաղաքացիական գործեր)»:

³ Տե՛ս քաղաքացիական գործը, հատոր 2, թերթեր 108-115:

16. Սույն որոշման նախորդ կետում վկայակոչված իրավական նորմերի վերլուծությունից հետևում է, որ հակակոռուպցիոն դատարանին ենթակա քաղաքացիական գործերն են՝ քաղաքացիական դատավարության կարգով պետության գույքային և ոչ գույքային շահերի պաշտպանությանն ուղղված հայցերով և «Ապօրինի ծագում ունեցող գույքի բռնագանձման մասին» օրենքի հիման վրա գույքի բռնագանձման հայցերով հարուցված քաղաքացիական գործերը: Նշվածը հիմք է տալիս փաստելու, որ օրենսդիրը հակակոռուպցիոն դատարանի ենթակայությանն է վերապահել ոչ թե այն գործերը, որոնք **առնչվում են պետության գույքային և ոչ գույքային շահերին**, այլ այն հայցերով գործերը, որոնք **ուղղված են այդ շահերի պաշտպանությանը**: Այսինքն՝ հակակոռուպցիոն դատարանի ենթակայական իրավագործությունը սահմանափակված է **պետության գույքային և ոչ գույքային շահերի պաշտպանությանն ուղղված հայցերի** քննությամբ: Հարկ է նաև նշել, որ այս մոտեցումը բխում է 2021 թվականի ապրիլի 14-ին ընդունված՝ ««Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգիրք» սահմանադրական օրենքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» թիվ ՀՕ-331-Ն ՀՀ սահմանադրական օրենքի նախագծի ընդունման հիմնավորումներից, համաձայն որոնց, օրենսդիրը հակակոռուպցիոն դատարանին օժտել է մասնագիտացված դատարանի կարգավիճակով և ըստ այդմ՝ նախատեսել այդ դատարանի քննությանը ենթակա քաղաքացիաիրավական վեճերի սահմանափակ շրջանակ⁴:

17. Սույն քաղաքացիական գործի նյութերի ուսումնասիրությունից հետևում է, որ.

- 2021 թվականի հունիսի 10-ին դիմելով դատարան՝ Հայցվորը ներկայացրել է հարկադիր պարապուրդի հետևանքով չվճարված աշխատավարձի վճարման պահանջ՝ Հայցվորի նկատմամբ կայացված արդարացման դատավճիռն օրինական ուժի մեջ մտնելու հիմքով⁵,

- հղում կատարելով «Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգիրք» ՀՀ սահմանադրական օրենքի 24-րդ հոդվածի 3-րդ մասին, 2021 թվականի ապրիլի 14-ին ընդունված՝ ««Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգիրք» սահմանադրական օրենքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» թիվ ՀՕ-331-Ն ՀՀ սահմանադրական օրենքի 19-րդ հոդվածի 19-րդ, 22-րդ, 23-րդ և 24-րդ

⁴ Տե՛ս 2021 թվականի ապրիլի 14-ին ընդունված ««Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգիրք» սահմանադրական օրենքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» թիվ ՀՕ-331-Ն ՀՀ սահմանադրական օրենքի նախագծի հիմնավորումները՝ ՀՀ Ազգային ժողովի պաշտոնական կայքէջում հետևյալ հղմամբ՝ http://www.parliament.am/draftreading_docs/7/K-785_DR2.pdf

⁵ Տե՛ս սույն որոշման 11-րդ կետը:

մասերին, ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 25-րդ հոդվածի 3.1-ին մասին՝ Երևան քաղաքի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանը 2022 թվականի նոյեմբերի 09-ի որոշմամբ քաղաքացիական գործն ըստ ենթակայության ուղարկել է Հակակոռուպցիոն դատարան՝ այն պատճառաբանությամբ, որ սույն գործով ներկայացված պահանջի քննությունն անխուսափելիորեն առնչվում է Հայաստանի Հանրապետության գույքային շահերին⁶,

- հղում կատարելով «Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգիրք» ՀՀ սահմանադրական օրենքի 2-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 3-րդ կետին, 24-րդ հոդվածի 3-րդ մասին, ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 3-րդ հոդվածի 1-ին մասին, 41-րդ հոդվածի 1-ին մասին, Հակակոռուպցիոն դատարանը 2022 թվականի նոյեմբերի 28-ի որոշմամբ գտել է, որ սույն գործը ենթակա է Երևան քաղաքի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանին՝ նշելով, որ անկախ այն հանգամանքից, որ սույն գործով անուղղակիորեն կարող է շոշափվել պետության գույքային շահը, ներկայացված հայցապահանջը պետության գույքային շահի պաշտպանության վերաբերյալ հայց չէ և ենթակա չէ քննության ՀՀ հակակոռուպցիոն դատարանում⁷:

18. Նախորդ կետում մեջբերված փաստական հանգամանքները գնահատելով սույն որոշման 15-16-րդ կետերում վկայակոչված իրավադրույթների և արտահայտված իրավական դիրքորոշումների լույսի ներքո, հարկ է նկատել, որ սույն գործով Հայցվորը հայցադիմում է ներկայացրել ընդդեմ ՀՀ ոստիկանության՝ հարկադիր պարապուրդի հետևանքով չվճարված աշխատավարձի վճարման պահանջի մասին: Այսինքն՝ հայցադիմումի առարկան կազմում է Հայցվորի իրավունքների և օրինական շահերի պաշտպանությանն ուղղված պահանջը, որը թեև կարող է նաև առնչվել պետության գույքային և ոչ գույքային շահերին, սակայն միտված չէ վերջինիս պաշտպանությանը: Այլ կերպ՝ հայցադիմումի առարկան չի հետապնդում հանրային շահի պաշտպանության նպատակ, որն օրենսդրի կողմից նախատեսվել է որպես ՀՀ հակակոռուպցիոն դատարանի կողմից գործերի քննության նախապայման:

Հետևաբար, ՀՀ հակակոռուպցիոն դատարանի հետևությունն այն մասին, որ թիվ ՀԿԴ/0048/02/22 (ՎԴ/6636/05/21) քաղաքացիական գործը՝ ըստ հայցի Արսյոմ Սեդրակյանի ընդդեմ ՀՀ ոստիկանության, երրորդ անձ՝ ՀՀ ֆինանսների

⁶ Տե՛ս սույն որոշման 12-րդ կետը:

⁷ Տե՛ս սույն որոշման 13-րդ կետը:

նախարարություն՝ հարկադիր պարապուրդի հետևանքով չվճարված աշխատավարձի վճարման պահանջի մասին, ենթակա է Երևան քաղաքի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանին, հիմնավոր է:

19. Վերոգրյալի հիման վրա, գտնում եմ, որ Արտյոմ Սեդրակյանի հայցադիմումի հիման վրա հարուցված թիվ ՀԿԴ/0048/02/22 (ՎԴ/6636/05/21) քաղաքացիական գործը ենթակա է Երևան քաղաքի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանի քննությանը:

Հիմք ընդունելով վերոշարադրյալը և ղեկավարվելով ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 26-րդ հոդվածի 2-րդ մասով՝

Ո Ր Ո Շ Ե Ց Ի

թիվ ՀԿԴ/0048/02/22 (ՎԴ/6636/05/21) քաղաքացիական գործն ըստ հայցի Արտյոմ Սեդրակյանի ընդդեմ ՀՀ ոստիկանության, երրորդ անձ՝ ՀՀ ֆինանսների նախարարություն՝ հարկադիր պարապուրդի հետևանքով չվճարված աշխատավարձի վճարման պահանջի մասին, ենթակա է Երևան քաղաքի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանին:

ԼԻԼԻԹ ԹԱԴԵՎՈՍՅԱՆ